

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF -- AGENT PRESIDENT
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tat-28 ta' Novembru, 2008

Citazzjoni Numru. 108/2004

Falcon 2000 Limited

VS

**Dr. Vincent Galea u l-Prokuratur Legali Luisa Tufigno
li gew nominati bhala kuraturi deputati b'digriet tad-19
ta' Settembru, 2003 sabiex jirraprezentaw lis-socjeta'
estera Net2Phone Inc ta' 520, Broad Street, Newark,
NJ 07102, U.S.A.**

Il-Qorti

Preliminari

Rat **I-att tac-citazzjoni** li permezz tieghu s-socjeta' attrici ppremettiet illi:

Premess illi l-kumpanija konvenuta toffri servizzi ta' VOIP fuq skala nternazzjonali u dan tramite resellers imqabnda minnha f'diversi pajjizi;

U billi bejn il-kontendenti kienu saru diskussjonijiet dettaljati dwar l-ghoti ta' kuntratt ta' distribuzzjoni esklussiva f'Malta tas-servizz ta' Net2Phone;

U billi l-partijiet kienu lahq u ftehim fuq l-aspetti essenzjali tal-kuntratt b'dan illi l-partijiet kienu qabblu li n-negozju kellu jibda mill-liberalizzazzjoni tas-suq Malti koncernat. In konsiderazzjoni ta' dan il-ftehim l-atturi hallsu lill-konvenuti s-somma ghaxart elef dollaru Amerikan (US\$10,000) bhala depozitu inizjali liema depozitu kien accettat mill-konvenuti minghajr riserva jew kwalifika;

U billi l-konvenuti tramite r-rapprezentanti taghha dejjem tat assikurazzjoni lill-atturi li kollox kien ser ikun sew u li kienu ser jimxu kif pattwit. Illi l-atturi dahhlu fi spejjez a bazi tal-ftehim milhuq u tal-assikurazzjonijiet premissi;

U billi l-liberalizzazzjoni tas-suq sehh fl-1 ta' Jannar tal-2003;

U billi sussegwentement ghal din id-data l-konvenuti rrifjutaw li jaghtu lill-atturi drittijiet effettivi ta' distribuzzjoni esklussiva skond ma' kien gie pattwit bi ksur ta' l-obbligi kontrattwali minnhom assunti;

U billi bhala konsegwenza tal-agir tal-konvenuti l-atturi soffrew danni konsistenti f'damnum emergens u lucrum cessans, kif ser jigi ppruvat tul is-smigh tal-kawza;

U billi ghalkemm interpellati diversi drabi biex jaghtu lill-atturi dak li kien gie lilhom imwieghed u fin-nuqqas jersqu ghall-likwidazzjoni u hlas ta' danni l-konvenuti baqghu inadempjenti.

Jghidu l-konvenuti ghaliex din il-Qorti m'ghandiex:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Tiddikjara li l-konvenuti kissru obbligi kontrattwali minnhom assunti fil-konfront tal-atturi meta rrifjutaw li jaghtu lill-atturi drittijiet effettivi ta' distribuzzjoni esklussiva skond ma' kien gie pattwit bejn il-partijiet;

2. Tiddikjara l-konvenuti responsabbli ghad-danni fil-konfront tal-atturi minhabba l-ksur tal-pattijiet kontrattwali minnhom assunti;

3. Suddidjarjament tiddikjara l-konvenuti responsabbli ghad-danni fil-konfront tal-atturi minhabba l-agir doluz u/jew negligenti taghhom kif premessa f'din ic-citazzjoni;

4. Tillikwida d-danni occorrendo permezz ta' periti nominandi;

5. Tikkundanna lill-konvenuti ghall-hlas tad-danni likwidati;

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittra ufficjali tat-28 ta' Awissu 2003, u tal-atti relattivi, bl-imghaxijiet mid-data ta' l-ittra ufficjali u bl-ingunzjoni tal-konvenuti in subizzjoni.

Rat Id-Dikjarazzjoni tas-socjeta' attrici a fol. 3 tal-process

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti kuraturi nomine a fol. 23 tal-process fejn eccepew:

1. Illi huma m'humix edotti mill-fatti tal-kaz u ghalhekk jirriservaw minn issa d-dritt taghhom li jressqu dawk l-eccezzjonijiet opportuni fi stadju ulterjuri.

2. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Semghet lill Avukati difensuri;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet;

Talba u eccezzjoni

F'dina l-kawza l-atturi qed jitolbu danni minhabba allegat ksur ta' ftehim li huma jikkontendu li kien intlahaq ma' Net2Phone fejn dawn kienu intrabtu li jahtru lill atturi bhala *exclusive distributors* taghhom gewwa Malta wara l-liberalizzazzjoni tas-suq.

Il-konvenuti wiegbu li ma kien gie konkjuż ebda ftehim ma' l-atturi.

Kontestazzjoni

L-atturi qed jargumentaw li ghalkemm ma kienx gie ffirmit ebda kuntratt formali bejn il-partijiet, ir-rabta tirrizulta mill-korrispondenza u emails li kienet ghaddiet bejn il-partijiet u li wasslet ghall-hlas akkont ta' \$10,000 da parti taghhom. Dan il-hlas gie accettat mill-konvenuti minghajr riserva u ghalhekk inholqot rabta kontrattwali bejn il-partijiet. L-atturi qed jippretendu li mill-mument tal-liberalizzazzjoni tas-suq Malti huma kellhom jibdew jahdmu bhala *Exclusive Distributors* tal-kumpanija konvenuta, izda fil-fatt dawn ma tawhomx dina l-*esclusivity*.

Is-socjeta konvenuta tikkontendi li ma kien gie ffirmit ebda ftehim ma' l-atturi u kull ma kien hemm kien biss skambju ta' emails fejn l-atturi kienu qed jesploraw il-possibilita' li jinghataw *exclusive distributorship* mill-konvenuti, haga li l-konvenuti ma setghux jaghtuhom.

Konsiderazzjonijiet

Illi l-kwistjoni f'dina l-kawza hija ghalhekk jekk kienx intlahaq ftehim bejn il-partijiet u jekk kienitx tezisti rabta kontrattwali bejn il-kontendenti li biha l-konvenuti ntrabtu li jaghtu *esclusivity* lill-atturi.

Il-konvenuti jsostnu li ma kien hemm ebda kuntratt bil-miktub ma' l-atturi u kull ma kien hemm kien *email exchanges* fejn gew indikati l-kondizzjonijiet li kellhom iwasslu ghall eventwali ftehim bil-miktub.

Mill-emails u korrisondenza ezibita jirrizulta li l-atturi kienu riedu jaghmlu arrangement mal-konvenuti ghas servizz ta' VOIP u xtaqu li jkollom *exclusivity*. Huma jsostnu li dina l-*exclusivity* kienet inghatatilhom verbalment minn rapprezentanti tas-socjeta konvenuta pero' billi s-suq ma kienx ghadu liberalizzat f'Malta u biex jorbtu lis-socjeta konvenuta, huma kienu ghamlu depozitu ta' \$10,000 biex meta eventwalment is-suq jigi liberalizzat huma jkunu jistghu jibdew jahdmu mal ewwel bhala *exclusive distributors*. Meta eventwalment is-suq gie liberalizzat u l-atturi talbu lill-konvenuti biex jonoraw il-ftehim u l-commitment li kien intlahaq il-konvenuti bdew isostnu li huma ma kienux tawhom *exclusivity* lill-atturi imma kienu biss ghadhom qed jiddiskutu u f'negozjati u ma kien intlahaq ebda ftehim bil-miktub. Huma kienu lesti biss li jaghtuhom *resellers agreement* u li *r-resellers* l-ohra ma kienx ser ikollhom kondizzjonijiet ahjar minn ta' l-atturi. Dan pero' ma kienx accettabili ghall-atturi billi ppretendew li huma kien diga' kellhom ftehim dwar *exclusivity*.

Il-konvenuti jsostnu li huma qatt ma setghu jaghtu *exclusivity* lill-atturi bil-prezz li huma qed isemmu li l-konvenuti suppost tawhom. Inoltre l-atturi ma kienux hallsu s-somma li kienet timporta din l-option ta' l-*exclusivity*. (ara fol 86). Il-konvenuti kienu taw biss lill-atturi diversi *options*, fosthom dika tal-*exclusivity* izda ma kienux ftehemu jew intrabtu li jaghtuhom dina l-*exclusivity*. Kien biss jekk u meta s-socjeta attrici kienet lesta li taccetta wahda minn dawn l-options, li kien jigi ffirmat kuntratt kif kien generalment isir f'kazijiet bhal dawn. Fl-emails jidher li l-atturi kienu propensi li jaccettaw it-tielet option tal-*exclusivity* (pero' dina ma kienitx ghadha nghatatilhom) pero' xtaqu wkoll izommu li option 2 miftuha. F'dak l-istadju ghalhekk jidher li l-partijiet kienu ghadhom fi stadju ta' negozjati u ma kien hemm ebda accettazzjoni formali bil-miktub da parti tal-konvenuti.

Jonathan Fuchs xehed li l-procedura kienet li : "Once the terms are negotiated the sales person will forward a standard Net2Phone contract. After it is signed by the partner it is returned to the salesperson who provides it to our legal department for review. The legal department will

ascertain that no changes to the contract have been made or if changes have been made they are acceptable to Net2Phone. They will then stamp it as approved by the legal department and the signed, passed along for the signature by senior management at Net2Phone”.

F'dan il-kaz ma kienux ghandhom waslu f'dak l-istadju li jigi ffirmat xi tip ta' kuntratt bil-miktub.

L-artikolu 114 tal-Kodici tal-Kummerc johloq prezunzjoni fis-sens illi meta ftehim verbali jsir bl-intiza li ghandu jigi redatt bil-miktub, u l-iskrittura mbaghad ma ssirx, il-ftehim mhux validu; ghax meta jkun gie miftiehem li l-ftehim verbali kellu jigi mnizzel bil-miktub, hu prezunt li l-partijiet riedu jassoggettaw il-validita' tal-ftehim ghat-tharis ta' dik il-formalita'. Din il-prezunzjoni mhux *juris tantum* imma *juris et de iure* u hija ntiza biex tipprevedi u tiddirimi kwistjonijiet fil-kummerc u ghalhekk tipprevjeni kawzi ; b'mod li dik il-prezunzjoni ma tistax titwaqqa' bi provi testimonajli. (App 23 ta' Novembru 1956 Vella Gatt vs Darmanin et)

Fi kliem iehor, gjaladarba, “l-ligi trid illi, jekk il-partijiet jiftehmu li jaghtu forma bil- miktub ghal ftehim verbali, il-presunzjoni hija illi x-xewqa taghom tkun illi jassoggettaw il-validita' ta' l-osservanza ghal dik il-forma, u ghalhekk qabel ma tigi ffirmata l-iskrittura ma jistax jinghad illi l-ftehim hu perfett”. (Neg. Joseph Stellini nomine vs Neg. Salvatore Debono Appell Kummercjali 14 ta' Dicembru 1942 (Kollez. Vol. XXXI P I pg 565).

Ghalhekk il-Qorti ma tistax tiskarta l-fatt li l-partijiet riedu, u fil-fatt qablu, li ghall-validita' tieghu il-ftehim kellu jigi redatt bil-miktub u sottoskritt minnhom lkoll. Fuq dan hemm qbil bejn il-partijiet, li tirrizulta mill-korrispondenza ezibita.

Fil-fehma tal-Qorti minn ezami ta' l-emails mibghuta jidher car illi l-partijiet kienu ghadhom fi stadju ta' negozjati, u li dawn in-negozjati ma kienux ghadhom konkjuzi. Id-diskussjonijiet u n-negozjati kienu ghadhom fi stat ta' trattativi inkompleti. Il-Qorti lanqas hi ta' fehma li fil-fatt gie

Kopja Informali ta' Sentenza

pruvat li l-partijiet kienu definitivament waslu ghal ftehim. Martin Bonnici kien ghadu qed jiddiskuti x'kellu jigi nkorporat fil-ftehim.

Il-Qorti tirreferi ghall diversi emails f'dan is-sens. Per eżempju Martin Bonnici ghas-socjeta' attrici a fol. 11 tal-process kien ikkomunika mal-konvenuti u kien qallhom li:

"I look forward to receiving the revised contract in due course".

Sussegwentement Dino Pagliarello informa lil Martin Bonnici sabiex:

"Please take a look at the P.O. and International Reseller Agreement that I have attached"

Fl-affidavit ta' Martin Bonnici, a fol. 43 tal-process, hu jghid li baghat messag gdid lil Jonathan Fuchs li jghid illi:

"We agreed to purchase sample products even though we have not concluded negotiations with you....." Quite frankly, I feel that we have proved our commitment time and time again. Perhaps the time has now come for Net2Phone to prove its own commitment."

A fol 53 Dino Pagliarello jikteb hekk lil Martin Bonnici:

"Once we have established which products you would like to initially invest in, then we can put together the final International Reseller Agreement....."

Martin Bonnici a fol.184 tal-process f- e-mail ohra jghid hu stess:

"Hi Jonathan ....We are now more eager than ever to meet you so that any negotiations can be concluded so that we can commence operations as early as possible".

Dan kollu minkejja li Jonathan Fuchs darba iddikjara lil Martin f- e-mail (a fol 199 tal- process): *"I assure you that I and net2phone are quite committed to you".*

Ghalhekk il-Qorti tikkonkludi f'dan ir-rigward li l-atturi ma rnexxilhomx jippruvaw li l-konvenuti kienu assumew xi obbligi kontrattwali li jaghtu lill-atturi xi drittijiet ta' distribuzzjoni esklussiva.

Danni

L-atturi jikkontendu li huma ghandhom dritt ghal danni minhabba ksur ta' ftehim. Dana l-ftehim pero' ma jirrizultax Madankollu, anki fil-fazi tat-trattativi tista' tezisti certa responsabilta' prekontrattwali ¹jekk it-trattativi jigu interrotti kapricjosament pero' ir-responsabilta' li jista jkun hemm lok ghalha, hi dik biss tar-rifussjoni ta' certi danni, konsistenti fil-mizura ta' dak li jissejjah "interest negativ" u cioe', l-interest li ma jsirx dak li sar bi ksur tal-ligi.

Jidher li jezistu xi diskrepanzi fl-ammonti bejn dak li qed jghidu l-atturi rigward il- flus (\$10,000) li hallsu lill-konvenuti u li ma nghatawx oggetti ghalihom u bejn dawk li qed jallegaw il-kontro-parti. Minn dokumentari prodotti jidher illi l-attur hallas xi \$3,500 li ghalihom ma nghata xejn in ritorn.

Decizjoni

Ghal dan il-motivii
il-Qorti tiddeciedi ;
billi tichad it-talbiet attrici izda fis-sens indikat hawn fuq
tordna s-socjeta' konvenuta tirrifondi lis-socjeta' attrici s-
somma ta' \$3,500 peress illi dawn il-flus thalsu *in anticipo*
ghal diversi oggetti li baqghu ma ttiehdux.
L-ispejjes jithallsu bin-nofs bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

---

¹ Assumendo li dina d-dottrina ssib applikazzjoni mill-Qrati taghna u li bhala fatt jirrizulta li l-konvenuti interrompew it-trattativi bla raguni valida.

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----